

کۆمه‌له‌ی کوردی و هزری نه‌ته‌وايه‌تی. . . گه‌لاویژ بابان

به‌هه‌ر هۆکارێک، کۆچ کردنی کورد له‌م سالانه‌ی دواییدا به‌ ژماره‌ی زۆر ده‌ستی پێکرد بۆ هه‌نده‌ران. به‌ گه‌یسانه‌وه‌یه‌ان له‌ هه‌ر وولاتێکدا مافی په‌نابه‌ریان پێدراوه. نمونه‌ی ئه‌و خانه‌وادانه‌ی که له‌ وولاتی سوید نیشته‌جێ بوونه، باری ژیا‌نیان له‌ هه‌موو روویکه‌وه بێ که‌م و کو‌رین.

له‌سه‌ره‌تاوه، هه‌ر خه‌یزانیک که مافی په‌نابه‌ری وه‌رئه‌گرێ، به‌رپرسیکی خه‌یزانی بۆ دابین ئه‌کری که لیکۆلینه‌وه له‌ پێداویسته‌یه‌کان و کار و ئه‌رکه‌کانی ئه‌ندامانی ئه‌و خه‌یزانه ئه‌کات، رێنمایی کردنیان بۆ چۆنیه‌تی فێربوونی زامانی وولاته‌که. . پابه‌ند بوونیان به‌ هه‌موو یاساکان و په‌یره و کردنیان، خۆگونجاندنیان له‌ نیوان دوو کولتوری جیا‌وازا. به‌لام له‌ هه‌مووی گرینگتر پاراستنی کولتوری نه‌ته‌وه‌یی و زامانی دا‌یکه!!

داوا له‌ دا‌یک و باوکان ئه‌که‌ن، مناله‌کانیان راب‌ینن به‌ کولتوری وولاته‌که‌ی خۆیا‌نه‌وه بۆ ئه‌وه‌ی په‌سه‌نایه‌تی خۆیان له‌ده‌ست نه‌ده‌ن.

هه‌ر بۆ ئه‌م مه‌به‌سته، وولاتی سوید که ناسراوه به‌ وولاتیکی دیموکراتخواز، هه‌موو کار ئاسانیکی کردوه! رێگای داوه له‌ هه‌ر شاره‌وانییکدا، کۆمه‌له‌ی کوردی هه‌بێ و بودجه و خه‌رجی تابه‌تی بۆ ته‌رخان کردوه، بۆ مه‌به‌ستی ئه‌نجامدانی هه‌موو چالاکییه‌کان له‌ رووی کولتوری و هونه‌ری و کۆمه‌لایه‌تیه‌وه.

سالانه‌ فیه‌ستیقای کولتوری بۆ هه‌موو نه‌ته‌وه‌کان که 2 تا 3 رۆژ ئه‌خاینیت، ته‌رخان کردوه، که تێیدا هه‌ر وولاتیک له‌ رووی هونه‌ری و فۆکلۆری و جل و به‌رگ و جو‌ره‌کانی خواردندا به‌شداری ئه‌که‌ن. نه‌ته‌وه‌ی کوردیش یه‌که‌که له‌و به‌شداربووانه.

هه‌ول و ئامانجی کۆمه‌له‌ کوردیه‌کان، کۆکردنه‌وه‌ی خه‌یزانی کورده له‌ ژێر چه‌تری خۆیدا و پێگه‌یاندن و ئاشنا کردنی رۆله‌کانمانه به‌ کولتوری په‌سه‌نی کوردی و دروستکردنی هزری نه‌ته‌وايه‌تی له‌ دلایندا. ئه‌و به‌ریزانه‌ی که له‌م بواره‌دا کار ده‌که‌ن، به‌گیانیکی خۆبه‌خشانه‌وه ئه‌رک ئه‌کیشن!

رۆژانه چه‌ندین کۆرس له‌ بابه‌تی جیا‌جیا له‌ناو کۆمه‌له‌ کوردیه‌کاندا، به‌رپوه ده‌چی، له‌ هه‌مان کاتدا به‌رنامه‌ رێژی ئه‌که‌ن بۆ هه‌موو یاد و بیره‌وه‌ریه‌ تال و شیرینه‌کان وه‌ک 8 ی مارس و کیمیا بارانی هه‌له‌بجه‌ی شه‌هید و جه‌زنی نه‌ورۆز و زۆر رووداوی ئاوارته‌ که رووده‌دات.

به‌لام زۆر به‌داخه‌وه گه‌نج و لاوی کورد، به‌ رێژه‌ی که‌م روو ئه‌که‌نه کۆمه‌له‌ کوردیه‌کان، ئه‌مه‌ش وای کردوه که هه‌ستی نه‌ته‌وايه‌تیان له‌ ئاستیکی زۆر نزمدا بێت!! ته‌نانه‌ت زانیاریکی ئه‌وتۆیان نییه له‌ رابووردوی کوردستانی شیرین و له‌ زۆر پرسیاردا داده‌مێنن و وه‌لامیان لای نییه، له‌کاتی گه‌فتوگۆشدا، وشه‌ کوردیه‌کانیان بۆ نابزوێ!

که زه‌مینه‌ی ئاوا په‌خسا بێت بۆ لاوان و گه‌نجانی کورد، که هه‌یج به‌ریه‌ستییک رێگای لێ نه‌گرتبێ و به‌ پێچه‌وانه‌وه هه‌موو ئاسانکاریکی بۆ کرابێ!! چی وای لیکردوه له‌ رووی نه‌ته‌وايه‌تی و کولتوری په‌سه‌نی وولاته‌که‌ی دوور بکه‌وێته‌وه. هۆی که‌م ته‌رخه‌می ئه‌گه‌رپه‌ته‌وه بۆ کێ!!

به زۆری ئه وانهی سهردانی کۆمهله کوردیهکان ئه کهن، تاکه کهسن یان دایک و باوک بێ منالهکانن یان باوک به ته نیا، له و باوه رهدام ههچ خانه واده یکی کورد به کوره کهی یان کچه کهی نالییت یان داوای لیئا کات سهردانی کۆمهله کوردیهکان بکات!

له هه مان کاتدا دایک و باوکی هه ر یهک له و گهنج و لاوانه له هه ر کۆر و کۆبونه وه یێکدا بن، رینگا به به رامبه ره کهی خۆیان نادهن که ساتیکیش ئه وان گۆگری ئه مان بن! هه ر یه که یان ئاستی نه ته وایه تی و نیشتیمان پهروه ری خۆی له به رامبه ره کهی به زیاتر ئه زانی!

ئهرکی ئه وانه بیه ر و هزری نه ته وایه تی و خۆشه ویه تی و ولات لای رۆله کانیان پێ بگه یینن، تیکه له بوونیان له هه موو کۆر و کۆبونه وه کاندایه، هه سته کوردایه تی و نیشتیمان پهروه ری له جه سته یاندا گه شه ده کات.

هاندانیان بۆ سهردانی کۆمهله کوردیهکان، پێویسته . . . چونکه له رینگه ی تیکه له بوونیان به بیه ر باوه ره ی جۆراوجۆر و بیه سته ی هه واله کانی کوردستان، که ئه مرۆ بووته باسی رۆژانه ی ژیانمان، گۆ بیه سته ی ئه بن و بیه گومان کاریگه ری له سه ریان ئه بی و کاردانه وه ش دروست ئه کات له ده رونیاندا!

زۆربه ی باس و کاره کانی ناو کۆمهله کوردیهکان، بریتیه له به سه رهات و پووداو و گۆرانکارییه کانی ئه مرۆی کوردستان. رۆله پیه گه یشته وه کانی داوای راپه رین، به تاییه تی ئه وانه ی له هه نده ران ژیان به سه ر ئه به ن، زۆر بیه نه تن له هه موو ئه و ده سکه وت و ئازادیانه ی که به خوینی هه زان رۆله ی وه ک ئه وان هاتوته دی. بۆیه پێویسته به ئاگایان به یینه وه، چونکه هه ر ئه وان ئاینده ی کوردستان چاوه رپێانه.

سوید / 25-01-2007